



Interakcie a vedľajšie NEŽIADUCE ÚČINKY liečivých rastlín



+ Morská cibuľa (*Urginea maritima*) – obsahuje scilarén, čo je zmes veľmi podobná svojimi účinkami náprstníku. Pri nevhodnej kombinácii vyvoláva dávenie, podráždenie zažívacieho traktu. Potencuje účinok kardiotoník, betablokátorov najmä centrálne. Absolutne nie je vhodná pre gravidne a dojčiace ženy.

Muškatový orech (*Myristica fragrans* Houtt., *M. officinalis*). Myristín – zložka silice je jedovatá, spôsobuje kontrakciu maternice. Muškátový orech sa zneužíva aj pre svoje halucinogénne vlastnosti. Je voľne predajný ako výborná korenina, samozrejme v primeranom množstve. Pre tehotné, dojčiace ženy a pre deti je nevhodný. Interakcie sú známe s antidiaroidikami. Bolo popísaných viacero smrteľných otráv (aj v SR).



Mydlica lekárska (*Saponaria officinalis*) Odporúča sa iba krátkodobé užívanie – vedľajšie nežiaduce účinky najmä pri samovoľnom užívaní sa prejavujú nauzeou, dávením, môžu vzniknúť vredy žalúdka a dvanástorníka, poškodenie obličiek a pečene. Napriek týmto pomerne závažným vedľajším účinkom nie sú žiadne závažnejšie účinky (interakcie) s inými liečivami. Mydlica a prípravky z nej nie sú vhodné pre gravidne, dojčiace ženy a ľudí s chorobami pečene obličiek a zažívacieho traktu.



+ Náprstník červený (*Digitalis purpurea*) – Obsahuje vysokotoxické kardioglykozidy. Všetky svetové liekopisy ich majú ofinálne a aj u nás tvoria zložku kardiotoník – kvapiek, tabliet, injekcií, dražé čapíkov a bronchodilatancií – podliehajúcim lekárskemu predpisu!



Nátrzník husí (*Potentilla anserina*, *Argentina anserina*) – nezistili sa žiadne nežiaduce vedľajšie účinky ani interakcie s inými liečivami. Dokonca ani pri dlhodobom užívaní sa neprejavujú žiadne negatívne účinky.



Prof. MUDr. Jaroslav Kresánek, PhD.

Subkatedra dorastového lekárstva Lekárskej fakulty SZU, Bratislava a Národné toxikologické informačné centrum, UNSP Bratislava



Nátrzník vzpriamený (*Potentilla tormentilla*, *Tormentilla erecta*) – pri užívaní prípravkov s koreňom nátrzníka (pre vysoký obsah trieslovín) a vo vyšších dávkach najmä u citlivých osôb môžu vyvolať pocit ťažoby v žalúdku až nauzeu. Nepriaznivé interakcie sú popisované pri súčasnom užívaní so srdcovými glykozidmi, eferdrinom, Antabusom, minerálami (typická reakcia so železom v GIT) a s mnohými alkaloidmi.

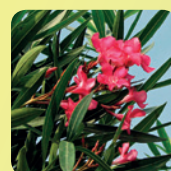
Nechtík lekárskeý (*Caledula officinalis*) – môžu sa vyskytovať alergické reakcie u precitlivých osôb (skrížená reakcia s rastlinami patriacimi do čelade Asteraceae) Významnejšie nežiaduce účinky a interakcie nie sú známe. Nie je vhodný pre gravidne a dojčiace ženy.



Nevädza poľná (*Cyanus segetum*, *Centaurea cyanus*, *Cyanus arvensis*) – nie sú známe žiadne podstatnejšie nežiaduce vedľajšie účinky ani interakcie s inými liečivami.



Očianka Rostokova (*Euphrasia rostkoviana*, *E. officinalis*) – vedľajšie nežiaduce resp. škodlivé účinky sa nezistili ani interakcie s inými liečivami.



+ Oleander pravý (*Nerium oleander*) – celá rastlina je toxická. Liečbu musí bezpodmienečne indikovať odborník, neodporúča sa samovoľná ordinácia a dávkovanie. Týka sa to aj homeopatik. Príznaky otravy sa prejavujú mydriázou, zažívacími ťažkosťami, poruchami činnosti srdca. Prognóza je obvyčajne vážna. Med z kvetov oleandra je jedovatý. Prípravky sú nevhodné pre gravidné a dojčiace ženy, deti, domáce zvieratá. Známe sú interakcie s liečivami obsahujúcimi náprstník.

Literatúra: Kresánek, J., ml., Kresánek, J. st. Atlas liečivých rastlín a lesných plodov, Martin, Osveta, 2008, 424 s.

Stargrove, BM., Treasure, J., McKee, DL.: Herb, Nutrient, and Drug Interactions Clinical Implications and Therapeutic Strategies, St. Luis, MOSBY, 2008, 932 s.

Jahodář, L.: Liečivé rastliny v súčasnej medicíne, Praha, Havlíček Brain Team, 2010, 323 s.